

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERÓN, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 » trimestre.
Un número sol.	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

Don Salvador Gosálvez y Claramunt

MORÍ AHIR Á LAS CUATRE DE LA TARDE
HAVENT REBUT LOS SANTOS SAGRAMENTS
Y LA BENEDICCIÓN APOSTÓLICA
(Q. E. P. D.)

Sa afligida Mare, germana, oncle, tias, cosins y demés parents (resents y ausents), don Narcís Garrigolas y familia y la rahó social PLÁ E HIJOS Y GOSÁLVEZ al participar á sos amichs y coneguts tan sensible pérdua, 'ls pregan lo tingan present en sas oracions y se serveixin concórrer avuy diumenge, á dos quarts de quatre de la tarde, á la casa mortuoria, Rambla, 64, pera acompanyar lo cadáver á la Iglesia Parroquial de Sant Feliu y d' allí al cementiri.

LO DOL SE DONA PER DESPEDIT

Sabadell 30 de Janer de 1898.

A "LA BANDERA CARLISTA"

III

Seguim concretant sas conclusions y dihenthi la nostra opinió:

*
* *

7.ª—Que 'ls redactors del colega son carlins *perque son catòlichs*.

No ho enteném. Haviam quedat en que *tots los carlins son catòlichs, pero nó tots los catòlichs son carlins*, ergo no es bona conseqüència la de ser carlí per la condició de catòlich. A no ser que volgués significar ab aixó *La Bandera Carlista* que 'ls catòlichs compleixen millor sa finalitat de tals militant en son partit, lo qual, apart d'ensenyar la orella del *monopoli religiós*, que anteriorment nos ha negat pretenir nostre company, fora una ben errònea apreciació. Y ho probarém.

Nosaltres enteném, y ja ho díguerem en altre ocasió en aqueixas mateixas planas, que 'l partit carlí portant la Relligió, á las miserables lluytas de la política en temps de pau, y als campaments ó barricadas en temps de guerra, l' hi ha fet á la causa de Deu mes mal que pedra seca. Aixís com la sanch vessada pels mártirs, pels herólichs missioners y per las abnegadas germanas de la caritat, cau en terra de benedicció y fertilitza 'l terror ahont cau, rendint fruyts pera 'l cel, aixís la sanch futilment llensada á l' ombra d' una bandera personalissima com es la bandera de D. Carlos, y tenint lo mot de *Relligió* com una de tantas armas de combat, asseca y crema las plantas que toca, ó bé las enllota y arreballa, á estil de riu sortit de mare que dú en son sí la desolació y la desventura.

O sinó, contesti qui vullga ¿Quants foren los indiferents, los descreguts, los excéptichs, guanyats pera la causa de Deu en las duas guerras civils? En cambi, ¿quants indiferents, descreguts ó excéptichs no 'n nasqueren d' ella, devant de sas barbaritats y sos atropellos, sas violacions y sos assassinats, comesos per las duas bandes es cert, però lluytant una d' ellas al amparo dels sagrats noms de Deu y Patria (lo del Rey ménos mal)? ¿Es aixís, á tiros, com se conquistan pera 'l cel las ánimas?

Nó, no son los carlins los que representan á la Iglesia y á sos drets. En sos estols, las passions personals ó politicas, ó las circunstancias d' una época etzarosa, hi congriaren en várias ocasons á verdaderas collas d' aventurers sense Deu ni Patria, lluytant sols pel botí de la victoria ó per la satisfacció de rancunicas venjansas. Un partit genuhinament catòlich no pot incorrer jamay en la baixesa d' haver d' aprofitar semblants elements, antitétichs á sa naturalesa.

A la Iglesia y sos alts interessos sols poden y deuen representarla en propietat los clergues y sos Prelats, y fora d' ells, en tot cas, deuria ferho una Agrupació *exclusivament* católica, sense tradicions ni mistificacions politiqueras, ab la única paraula *Deu* als llabis y al cor, presidida y dirigida per las mateixas autoritats religioses é INCONDICIONALMENT

SUBJECTA á las ordres del Sant Pare; lluytant ab lo convenciment y la persuació per úniques armas, portant la misericordia y la caritat y totas las virtuts evangélicas per única bandera. Un partit aixís, inspirat en la dolsura y l'amor, trevallant pera conseguir lo respecte als drets de la Iglesia dintre tots los sistemas polítichs imaginables y devant totas las entitats ó personalitats que 'ls pugan representar, desprovehit de miserias terrenals y passatgeras, y mes atent sempre al perdó que al anatema ¡quin bell partit catòlich! ¡quin gran refors pera la causa de Deu!

Peró, de tot aixó á la acomodaticia ortodoxia de las collas carlistas ¡quánta n'hi va de diferencia!

Y veus aquí com hem demostrat una conclusió obertament contraria á la sentada pel colega: «NOSALTRES NO SOM CARLINS PERQUE SOM CATÓLICHS.»

*
* *

8.ª—Que 'ls redactors del colega *son carlins porque son catalans*.

¿Y en qué 's coneix son esperit de *catalans*? ¿En l'idioma castellá usat á tot' hora en sos escrits y en sos discursos, ab una preterició tal del idioma de la terra que no han pogut ferlo servir ni pera la discussió ab nostre diari, catalá y catalanista, obligantnos y tot fins á *municipalisar* nostras planas ab la barreja de sas cópias y 'ls nostres originals?

Per l'amor de Deu, senyors de *La Bandera Carlista*: recórdinse de la faula d'aquella gata disfressada de dona que tot sovint s'oblidava de sa ficticia naturalesa escorrentse á cassar ratas quan ensumava sa proximitat, ab lo qual denunciava prou sa natural condició.

Los carlins sou carlins y prou. Que al partit carlí li convé ara accentuar ó atenuar son absolutisme polítich, sa intransigencia relligiosa, son color fuerista; tot aixó depén de las circunstancias de lloch y de temps, segons las quinas son rey, d'acort ab llurs consellers, precisa y ordena la marxa á seguir. Tant es aixís, que nosaltres y tothóm haurá notat com sa tendència fuerista s'accentúa molt més en las regions del Nort, que no pás en los del Mitjdia d'Espanya; de la mateixa manera que las intransigencias absolutista y relligiosa del partit s'han moderat un xich per rahó del remarcad lliberalisme imperant, al qual tant han contribuït los mateixos carlins ab sas desacerts.

Lo positiu es que 'ls carlins han passat una pila d'anys preocupantse no més de donar motllos relligiosos al seu partit festejant aixís la poderosa influencia del clero pera dur l'aygua á son moli, y fins comprometentla y tot al barrejarla ab sas ideals polítichs, mentres han combatut sempre ab sanya als elements catalanistas, quins, prescindint d'ells y de sos antípodes los republicans anticlericals, s'han anat fent forts, recullint los elements desenganyats de las duas intransigencias, pera encaminarlos ab pas segur cap al régimen autonómich de Catalunya, dintre 'l qual, y única ment dintre d'ell, podrá nostra terra escullir á son gust lo régimen polítich y relligiós que mes s'avinga ab sa soberana voluntat y son genuí carácter.

S' havian cregut sempre 'ls carlins catalans que contant ab lo clero ja ho tenian fet tot (y no anavan gayre lluny d' oscas), cuydantse només secundariament d' aprofitar l' aspecte fuerista de son programa. Y sols quan han vist retreurers de son costat á la major part del clero, més obedient y respectuós de lo que ells haurían volgut ab las indicacions de son superior gerárquich, lo Sant Pare; y sols quan han comprés que calia refer lo buyt deixat per ell en sos estols, han acudit presurosos á concedir primaria atenció al registre patriótic, trontollant l' espay ab l' estrepitós só de sos clarins pregonayres dels furs de Catalunya.

Tanta ha estat sa deixadesa en l' amor al nostre esperit regional que podém y volém afirmar que principalíssimament á ells se deu lo descastament catalá de la generalitat del nostre clero, causa del extrangerisme del nostre culte y origen del divorci entre la Iglesia y gran part del poble, que no sab, ni pot, ni vol entendre mes que sa llengua nadiua, la que, ab millor bon sentit, per desgracia, han sabut parlarli 'ls periódichs descreguts y enemichs del ordre social. Ha calgut, pera comensar á desfer tan funesta obra, que 'l Catalanisme militant, ab tota la forsa de sa suggestiva y sincera propaganda, anés convencent á la gent de bona fé del gravísim error que semblant funest criteri implicava; fins que avuy, per fortuna, y grat sia á Deu, las corrents han girat bona part de son curs. La catalanisació de nostras ceremonias relligiosas conta ja ab numerosos clergues de vasta ilustració y bon sentit, y ab Autoritats de la Iglesia dignas de universal renóm. Tot será pera major benefici de la Relligió y de la Patria.

Y veus aquí cóm queda demostrada una conclusió ben antitética á la del colega: la de que nosaltres NO SOM CARLINS PERQUE SOM CATALANS.

SECCIÓ REL·LIGIOSA

Sants d' avuy.—Sant Lesmes abat patró de Burgos; Santa Martina verge; Sant Hipolit prebre y martí; Lo martiri dels Sants Feliciá, Feliniá y altres cent vint y quatre; Sant Felix papa y Santa Savina. També se celebra avuy la festa del beato Lesmes fill de Burgos.

La missa en honor de Santa Martina.

La Epistola es del cap. LI del Eclesiástich.

Lo Evangeli es del cap. XXV de Sant Mateu.

Jaculatorias: No 'm llenseu Senyor de vostre presencia y no 'm priveu de la llum de vostre Sant Esperit. (Psalmt.) Que l' hi aprofita al home guanyar tot lo mon si pert sa ánima. (Math.)

Sants de demá.—Sant Pere Nolasch, catalá fill del Llaugüedoc, preceptor del gran rey en Jaume primer, fundador en cooperació de dit rey y de Sant Ramon de Penyafort de la ordre Barcelonesa de la Mercé; Sant Juli prebre y confessor; La traslació del cos del Evengalista Sant March desde Alexandria á Venecia y Santa Marcela vídua.

La missa en honor de Sant Pere Nolasch.

La Epistola es del cap. XXXI del Eclesiástich.

Lo Evangeli es del cap. XII de Sant Lluch.

Parroquia de Sant Feliu.—Avuy IV diumenge després de la Epifania, á dos quarts

de vuyt Exercisi dels set diumenges de Sant Joseph, á las deu comventual, á las quatre Corona y tot seguit l' Octavari al Sagrat Cor de Jesús ab Exposició, seguirá los dias feyners á las vuyt, á las set Oració mental.

Parroquia de la Concepció.—Avuy IV diumenge després de la Epifanía, á la missa de las set 's continuarán los exercisis del set diumenges dedicats á Sant Joseph, á la missa de las vuyt 's farà la Novena al apostol Sant Pau, á las deu ofici, á la tarde á las tres ensenyansa del Catecisme. á las quatre 's resará 'l Sant rosari y á continuació se resará 'l Trisagi Mariano en honor de la Verge.

Notas oficiales

BANCH DE SABADELL

La Junta de govern d' aquesta societat, en sessió d' avuy, ha acordat senyalar lo día 20 del próxim Febrer, hora de las deu del matí y local del Banch, pera la celebració de la Junta generai ordinaria que prevé l' art. 17 dels Estatuts socials.

Los senyors accionistas que hi desitjin concorrer, podrán efectuar lo dipòsit de 20 accions, á lo menos, que s' exigeix per lo article 16, durant los dias feyners del 7 al 17, inclusiu, del citat més, de 4 á 5 de la tarde.

Y en cumpliment de lo establert per los arts. 12 y 29 del Reglament general, s' expideix la present convocatoria pera coneixement dels interessats.

Sabadell 10 Janer de 1898.—Lo Vis president, Jaume Gorina Pujol.—P. A. de la J. de G., Joseph Cirera, Secretari.

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 29.

Naixements: Maria de los Desemperados Rodriguez.—Pere Umbert Romá.—Gregoria Tobar Cuesta

Defuncions: Maria Martí Ribot, viuda, 64 anys.

NOVAS

Lo Rvnt. Senyor Rector de la Parroquia de Sant Feliu ab motiu d' haver pres possessió de la Rectoria, ha dirigit un atent B. L. M. á sos feligresos oferintlosli la casa rectoral y 'l testimoni de sa consideració y afecte.

En lo vestibul de la Companyia Trasatlántica de Barcelona s' ha colocat lo següent avís que interessa á tots los espectadors:

«No 's garantisa cabuda als senyors expeditors pera Filipinas y Buenos Ayres, si no ho demanan ab 20 dias d' anticipació á la fetxa de la sortida del vapor de Barcelona.»

En lo Círcol Federal aquesta tarde se donará un gran ball ab la *Banda de Cassadors de Figueras*.

Hem rebut de la Associació de Catòlics invitació pera assistir al estreno de la sarsuela en 3 actes y 13 cuadros lletra de nostre bon amic don Francisco de P. Bedós y música del reputat mestre compositor Mossen Miquel Ferrer titulada *La flor de la immortalitat*, que tindrà lloch lo vinent dimecres, diada de la Purificació de Nostra Senyora, á dos quarts de nou del vespre.

La part musical corre á càrrech de la aplaudida orquesta *Muixins* augmentada fins á 20 professors.

Lo decorat ha sigut pintat exprofés pera l'estreno de la esmentada sarsuela.

No cal dir que hi assistirém ab gust, pera donarne compte á nostres abonats.

Per causas agenas á l'empresa del Teatro Romea de Barcelona s'ha tingut d'aplassar l'estreno de la comedia *Lo crim del carrer de las moscas*.

Diu un colega de Barcelona que entre 'ls perjudicats per la suspensió de pagos de la Companyia del ferro carril de Fransa si troban los vells impeditos de Sant Boy del Llobregat. Al morir á Buenos Ayres lo conegut banquer catalá don Lluís Castells deixá un important llegat, quals rendas debian destinarse á pensions pera 'ls vells de son poble que no tinguessin medis de subsistencia y com dit llegat s'invertí en obligacions d'aquell ferrocarril se veuen privats aquells infelissos de la seva renda trobantse per lo mateix en la mes angustiosa situació.

L'aplaudit tenor catalá don Enrich Bertrán ha sigut contractat per l'empresa del Real de Madrid pera cantar en 16 funcions las óperas *Carmen*, *Cavalleria Rusticana*, *Gladiatore* y *Enrich VIII*.

Probablement, per indicacions de distingidas personas se cantarán á Madrid, penenthi part lo senyor Bertrán, varias óperas espanyolas y algunas traduhidas, entre ellas 'l *Lohengrin*.

Definitivament avuy las duas collas farán las *passadas* que tingueren de suspenders lo dia de Sant Antoni per causa del malt temps. Serán acompanyadas per las Bandas militars del Regiment de Navarra y per la del Batalló de Cassadors de Figueras.

• Sembra que 'l vinent dimecres se cantarà á Barcelona, en la Seu, lo *Te-Deum*, en celebració de la pau á Filipinas.

Segons datos publicats, en las disset iglesias de Barcelona en que s'hi ha celebrat la Missió combregaren lo diumenge passat mes de trenta mil personas. Altras moltes tingueren d'esperar lo dia següent per falta de

confessors; missioners hi hagué que passaren lo dissapte deu horas al confessorari.

En las Iglesias ahont no hi hagué Missió, segons calculs aproximats y fundats en que á Sant Felip Neri, per exemple, se distribuïren cinch-centas Sagradas Formas y de la molta concurrencia que hi hagué en los temples immediats als en que 's celebrá la Missió, hi combregaren unas vuyt mil personas. De manera que, sumadas á las anteriors, donan la important xifra de trentavuyt mil. Agregant las comunions dels noys del dijous últim s' obté un resultat de cincuantados mil.

Se calculan en setantatres mil las personas que assistiren als exercis de la referida Missió.

Aquestos resultats demostran que están sanas en bona part las entranyas del poble encara que bon xich podridas altra part de las mateixas; y que sols se necessita adoctrinar al poble no ab fochs artificials de mundana retórica, nó ab la frasseologia lleugera del periodisme, nó ab la apassionada oratoria dels *meetings*, ni ab la més atildada però sempre especulativa y platónica dels Ateneos y Academias, sinó ab severa parla, clara y catalana de la nostra gent. Aixís mateix deu predicarse també als castellans castellá y francés als francesos á cada qual ab son llenguatge que penetri dret al cor y li infilti las contundents veritats de nostra santa religió.

La Missió celebrada á Barcelona ha sigut una bona lliçó que tindrian d' estudiar molts de nostres predicadors que sembla pugin á la trona sols pera lluhir la oratoria y fer gala de que saben pronunciar correctament la llengua oficial; com també podriam recomenar son estudi als carlins, als quins los sembla que no 's pot fer propaganda religiosa que dongui fruyt sinó cridant fort ¡*Visca 'l Rey!* y engegant canonadas á tothóm que 's separi de sas proverbiais intranzigencies.

En lo Saló del Casino de la Fusió Republicana tindrà lloch avuy un escullit ball de tarde ab la orquesta *Fatxendas*.

Segons se 'ns diu, lo Comité del partit federal d' aquesta ciutat prepara un gran *Meeting* en celebració del 11 de Febrer, en lo quin hi pendrán part varis caracterisats oradors federals de Barcelona.

En lo teatro Euterpe se posarán avuy á la nit en escena las sarsuelas en un acte: *Aquí va á haber algo gordo ó la casa de los escándalos*, *La Viejecita* y *Viento en popa*.

En la tarde y vetlla d' avuy se donarán extraordinaris balls ab la orquesta *Muixins* en lo Saló Sabadellés (Jan).

Demá comensarán 'ls travalls d' arreglo del passeig de la Revolució per una brigada especial del Excm. Ajuntament.

Sembla que la idea dominant es no gastarhi més que 'ls diners necessaris pera evitar que prenguin mal los que per allí transitin y deixarho lo suficient assegurat pera que no 's repeteixin los desparfectes causats per las últimas plujas.

La Associació dels coros de Clavé avuy recorrerà los carrers de Barcelona y donarà un festival al Park, pera recullir fondos pera 'ls pobles damnificats del baix Llobregat.

En lo carrer de Sant Jaume s'está procedint á la construcció de las aceras de pedra.

Nos alegrém de debó d'aquesta millora porque desapareixerá aixís un perill per los que tenian la desgracia d'haverhi de passar.

Victima de cruel y terrible malaltia adquirida durant sa llarga permanencia en lo ingrat clima de l'Arxipiélach Filipí, morí ahir á las 4 de la tarde nostre particular amich don Salvador Gosálvez y Claramunt á la edat de 37 anys y rodeijat de tota sa apreciable familia.

Lo senyor Gosálvez era soci fundador de la important casa de comers que funciona actualment baix la rahó social de «Plá é hijos y Gosálvez» establerta á Manila y dedicada exclusivament en aquells territoris á la venta de los productes catalans, exportats á Filipinas per la Sucursal domiciliada en aquesta ciutat.

Gracias á son caràcter emprenedor y laboriós y ben acompanyat de sos consocis havian conseguit donar tal impuls á l'esmentat negoci que entre los industrials de Barcelona es considerada com á una de las més respectables casas exportadoras de Catalunya.

La mort ha sorprés á nostre malhaguanyat amich en la millor edat de la vida, próxim á casarse y en camí de conquistar-se una posició.

Acompanyém á sa apreciable familia y consocis en lo just sentiment que experimentan per tan irreparable pèrdua.

Havent mort cristianament hem de suposar y aixís dirigim nostres prechs, que Deu s'haurá apiadat de son ánima.

TELEGRAMAS

Madrid, 29, 4'50 t.—Aquesta nit publicarà la «Epoca» una carta del general Azcárraga declarant que se separa de la politica definitivament.

No hi ha res més de nou.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	33'25 d.
» á la vista.	33'60 p.
Paris. » » »	33'20